

Posuzování vlivů záměrů a koncepcí na životní prostředí (EIA / SEA)

MUNI

23. 10. 2024 Právo životního prostředí
JUDr. Vojtěch Vomáčka, Ph.D., LL.M.

(2) Vláda může rozhodnout, že předmětem posuzování podle tohoto zákona není záměr, popřípadě jeho část, který je určený výhradně pro účely obrany nebo bezprostředního odvrácení nebo zmírnění důsledků mimořádné události, která by mohla vážně ohrozit zdraví, bezpečnost, majetek obyvatelstva nebo životní prostředí, pokud by mohlo posuzování tyto účely nepříznivě ovlivnit.

(3) Vláda může dále ve výjimečném případě rozhodnout, že předmětem posuzování podle tohoto zákona není záměr, u kterého veřejný zájem na jeho provedení výrazně převažuje nad veřejným zájmem na ochraně životního prostředí a veřejného zdraví, není-li vzhledem k okolnostem možné posuzování záměru provést, aniž by byl nepříznivě ovlivněn účel záměru. Součástí návrhu na postup podle věty první je vždy vyjádření Ministerstva životního prostředí (dále jen „ministerstvo“). U záměru vyloučeného podle věty první vláda

a) může stanovit jinou formu posuzování,

b) zajistí zveřejnění informace o vyloučení podle věty první, jeho důvodech a výsledku posuzování podle písmene a) a

c) před vydáním rozhodnutí, které povoluje umístění nebo provedení záměru, informuje Evropskou komisi o důvodech vyloučení podle věty první a poskytne jí informace zveřejněné podle písmene b).

(4) Rozhodne-li vláda podle odstavce 3 o tom, že záměr není předmětem posuzování, použijí se § 11 až 13 přiměřeně. U záměrů podle § 4 odst. 1 písm. f) oznamovatel zajistí zpracování posouzení zpracovaného osobou, která je držitelem zvláštní autorizace. Závěry tohoto posouzení zahrne orgán příslušný ke schválení záměru do svého rozhodnutí; § 45i odst. 8 až 11 zákona o ochraně přírody a krajiny se použijí obdobně.

 Město Písek

Většina připomínek k dokumentaci EIA na stavbu zařízení pro energetické využití odpadu byla vypořádána

Musí vyhodnotit a zdůvodnit reálné alternativní dopravní napojení a také doplnit údaje o vyvolané dopravní zátěži. Poslední bod, který je třeba...

14. 12. 2023

 Ekolist.cz

Vltavská filharmonie v Praze musí mít posudek vlivu na životní prostředí

včera

před měsícem

EIA\SEA

EIA (*Environmental Impact Assessment*) je proces, jehož cílem je získat představu o výsledném **vlivu záměru (projektu)** na životní prostředí a vyhodnocení, zda je z tohoto ohledu vhodné jej realizovat, resp. za jakých podmínek je jeho realizace akceptovatelná

SEA (*Strategic Environmental Assessment*) je proces posuzování **vlivu koncepcí** (střednědobých a dlouhodobých politických, hospodářských a dalších **plánů a programů**) na životní prostředí.

EIA\SEA

§ 3 a), b) zákona č. 100/2001 Sb. (ZEIA):

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) **záměrem**

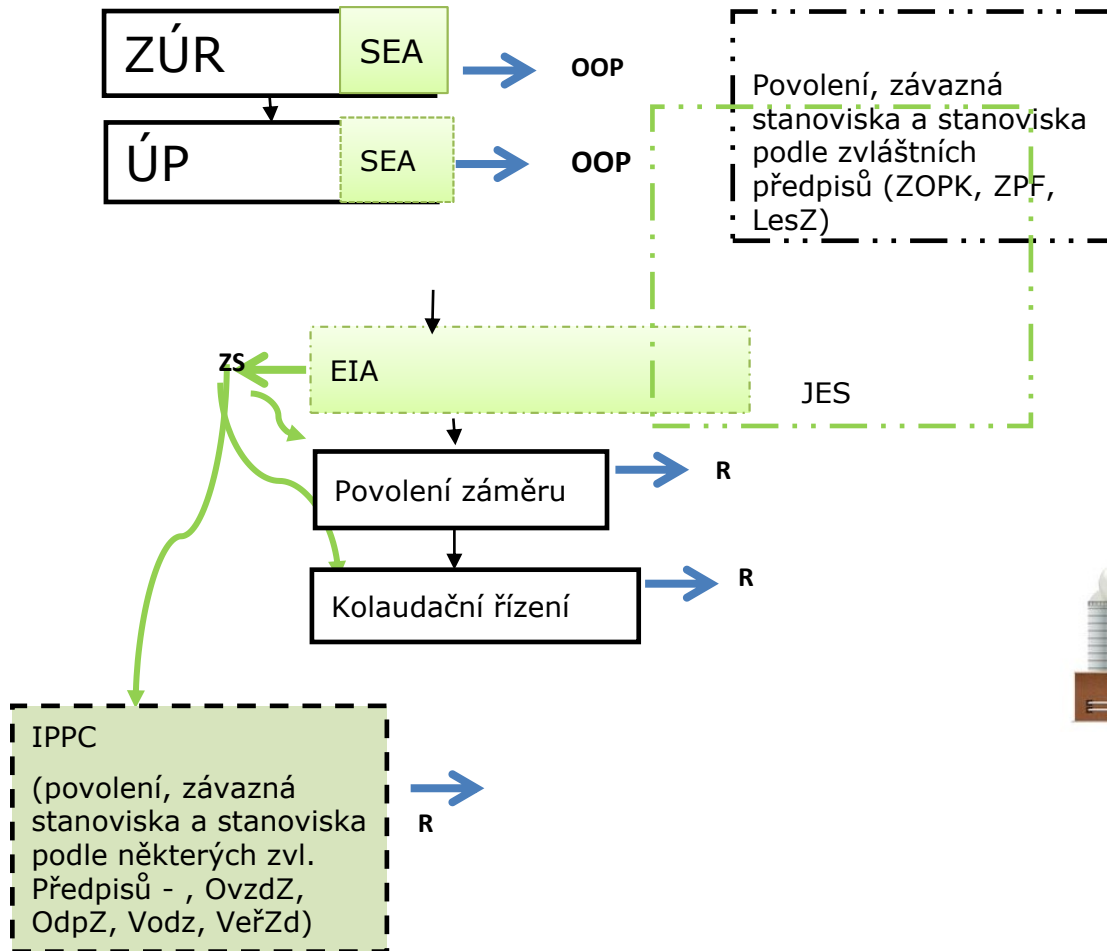
1. stavby, zařízení, činnosti a technologie uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu,

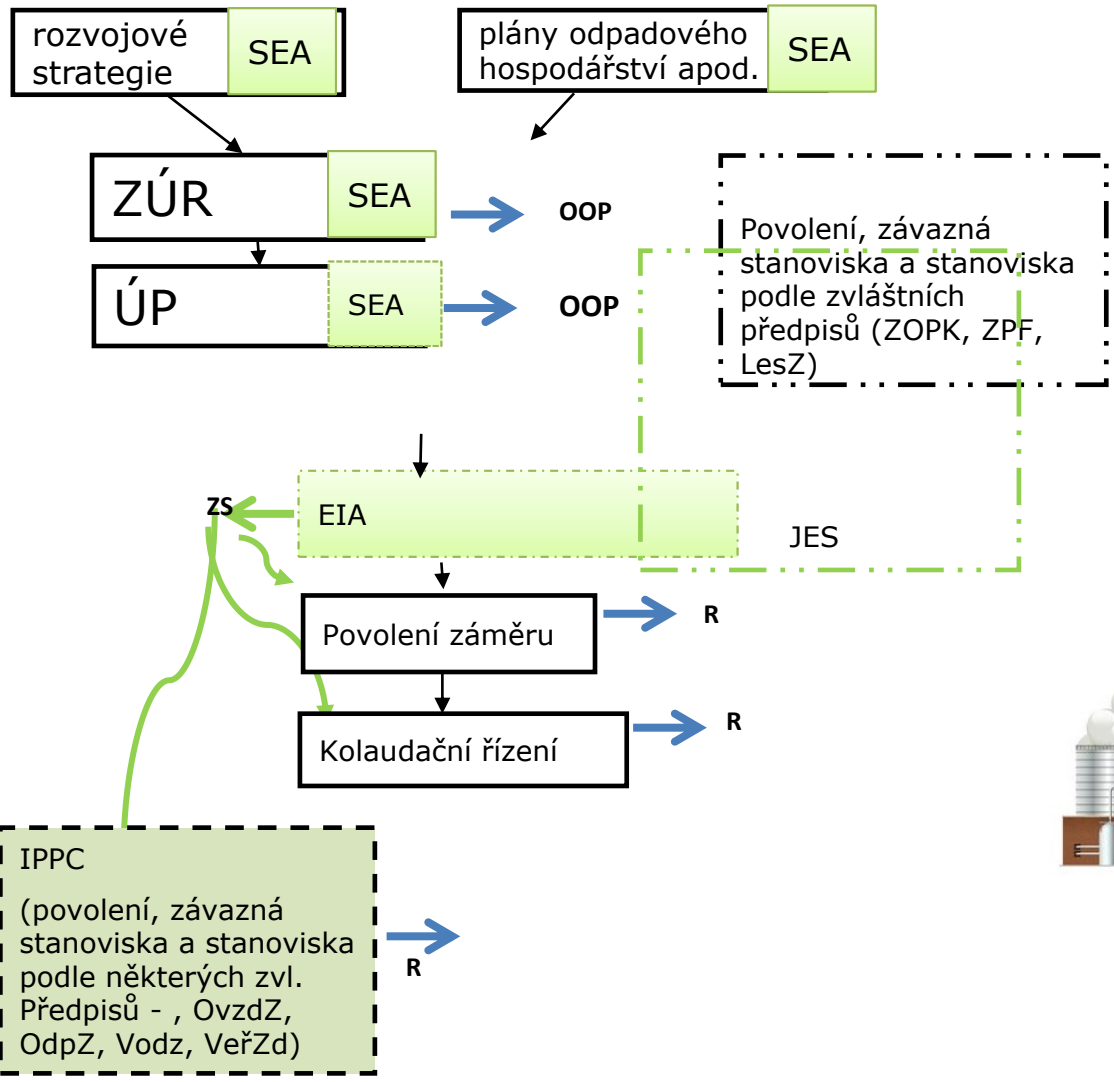
2. stavby, zařízení, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle zákona o ochraně přírody a krajiny mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti,,

b) **konceptí strategie, politiky, plány nebo programy včetně těch, které jsou spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie, zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané,**

Prameny právní úpravy

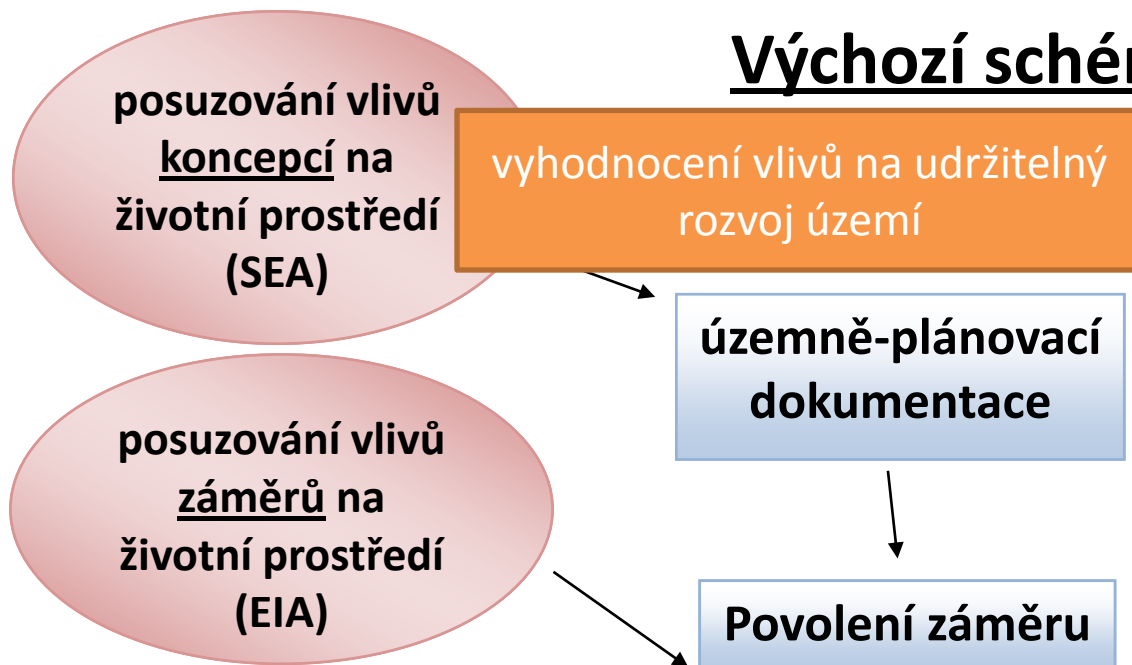

Co to vlastně je a k čemu je to dobré?

Výchozí schéma (ve vazbě na stavební zákon)

§ 1

Předmět úpravy

(1) Zákon v souladu s právem Evropské unie¹⁾ upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen "posuzování vlivů na životní prostředí") a postup fyzických osob, právnických osob, správních orgánů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování.

(2) Posuzování vlivů na životní prostředí podléhají v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí.

(3) Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti.^{1b)}

(4) Záměry podléhající posouzení podle tohoto zákona jsou zároveň předmětem jednotného environmentálního stanoviska¹⁹⁾. Závazné stanovisko podle § 9a odst. 1 se v takovém případě vydává současně jako jednotné environmentální stanovisko za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy; to neplatí pro záměry, u nichž oznamovatel nepožádal o vydání jednotného environmentálního stanoviska. Při vydávání jednotného environmentálního stanoviska k záměrům posuzovaným podle tohoto zákona se postupuje podle tohoto zákona a podle zákona o jednotném environmentálním stanovisku; stanoví-li tento zákon něco jiného než zákon o jednotném environmentálním stanovisku, postupuje se podle tohoto zákona.

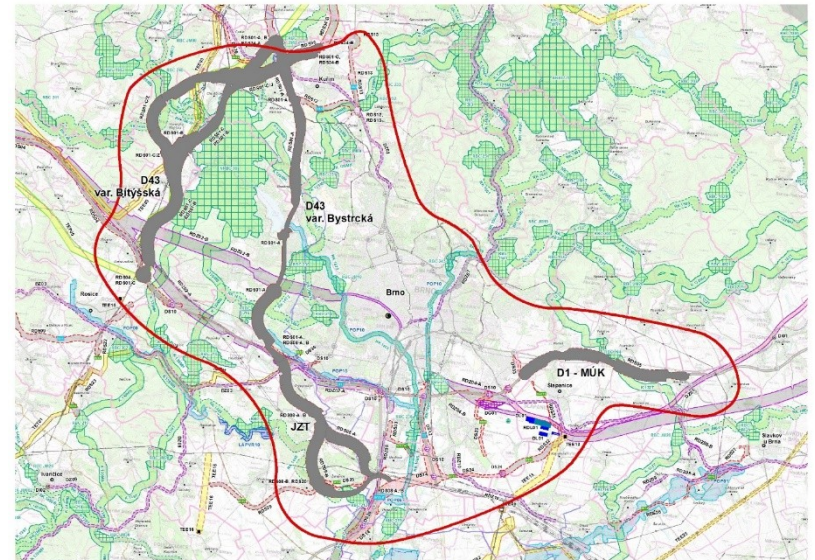

EIA\SEA

EIA se vztahuje na záměry, které mohou mít vliv na životní prostředí (i příprava záměru, provádění, zkušební provoz, ukončení provozu a případná sanace či rekultivace!). **V ČR cca 17.000 záměrů.**

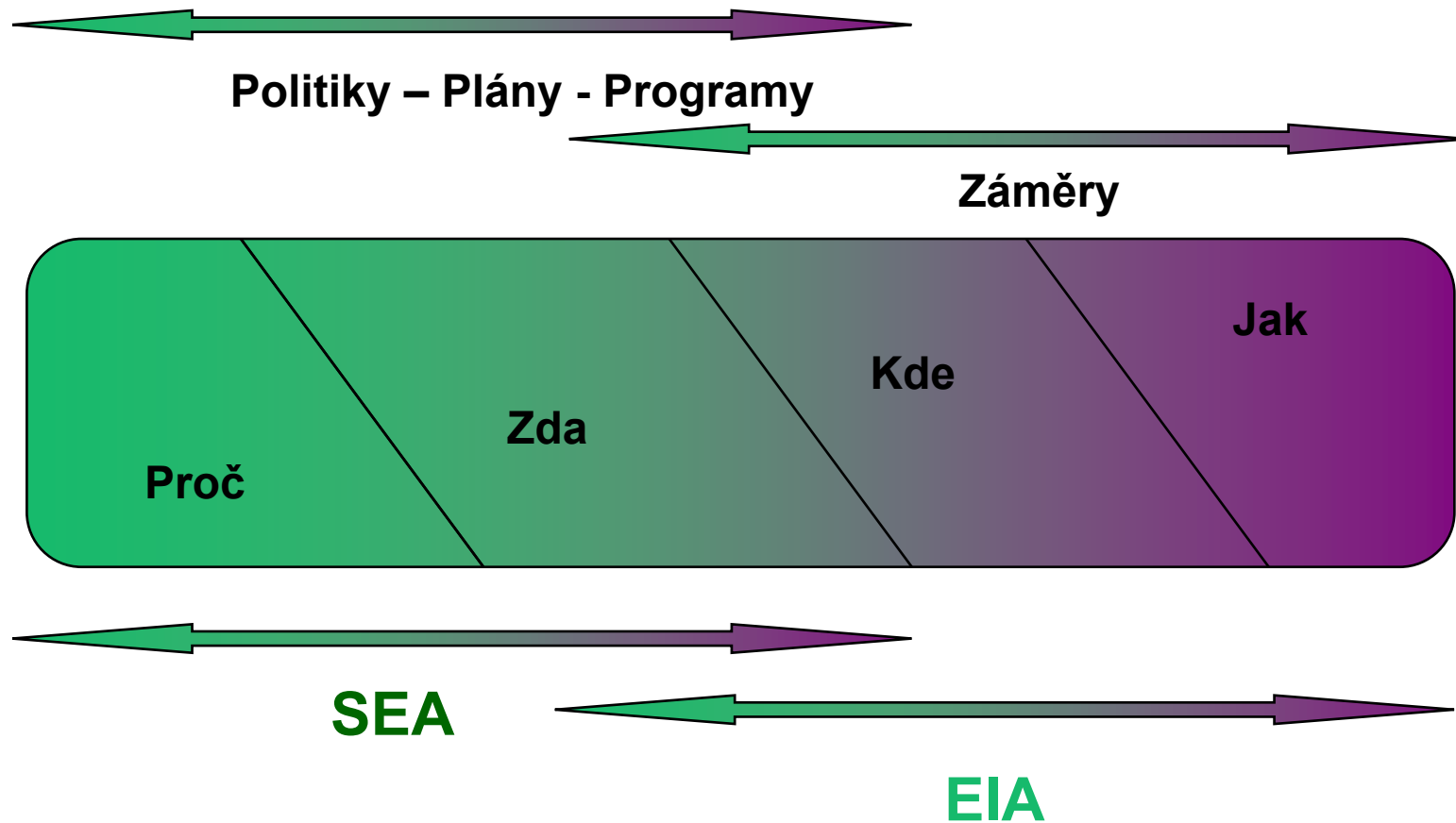

SEA se vztahuje na koncepce, které vytvářejí rámec pro budoucí realizaci záměrů. **V ČR cca 9000 koncepcí.**

EIA/SEA

Cíl a účel posuzování vlivů

Cíl: Včlenit ochranu životního prostředí do rozvojových projektů, programů a politik a politiku ochrany životního prostředí inkorporovat do rozhodovacích procesů v souladu se zásadou prevence, tj. v co nejranější fázi, kdy je již možné vlivy posoudit a zároveň je rozhodováním ovlivnit.

Účel: Získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí podle zvláštních předpisů (stavební zákon, vodní zákon, horní zákon apod.), přispět k trvale udržitelnému rozvoji

Přístup k posuzování (judikatura SDEU a NSS)

- Úprava EIA a SEA je dynamická a reflektuje technický vývoj.
- Unijní směrnice mají široký záběr a účel.
- Diskrece členských států je omezená.
- Význam potenciálních dopadů na životní prostředí.
- Výjimky vykládány restriktivně.
- Možný přímý účinek unijní úpravy (např. čl. 11 směrnice EIA)

Synergické a kumulativní jevy

Při posouzení se berou v potaz již existující záměry a obecně zátěž v území, **neposuzují se vlivy izolovaně, ale v souvislostech.**

Viz např. 7 Ao 7/2010-133; 8 Ao 2/2010-644; 9 Ao 2/2008-62; 4 AOs 1/2013-125; 1 Ao 7/2011-526; 4 AOs 1/2013-125 (Krajský soud v Brně: 65 A 3/2017-931)

Salámová metoda

Záměry jsou posuzovány jako funkční celky. Je možné povolit např. jen část záměru, ale posouzení se musí zabývat celým záměrem. Salámová metoda dělení záměru na menší kousky, které se vyhnou posouzení, je nežádoucí.

9 As 88/2008 – 301:

Dle přesvědčení kasačního soudu by však namísto toho bylo v daném případě nanejvýš vhodné užít spíše metodu opačnou, kterou by bylo možno obrazně označit termínem „puzzle“.

Aktuálnost posouzení

Platnost posouzení EIA je omezená (7 let). Při jeho prodlužování (o 5 let, i opakovaně) se hodnotí, **zda se změnily podmínky v území i nároky na posouzení.**

Využitelnost informací

Pro EIA/SEA lze využít informace z obdobných procesů, závěry EIA se uplatní jako **podklad i v řízeních, pro která nejsou závazné.**

Územního řízení k obchvatu Mikulova se mohl účastnit rakouský spolek, rozhodl soud

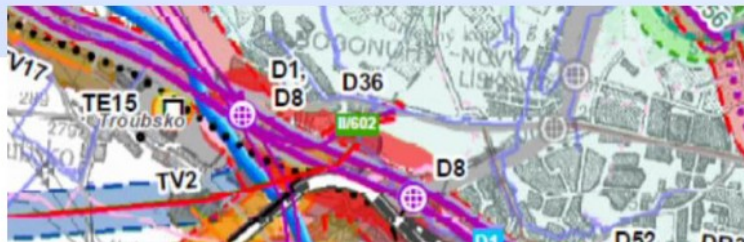
23. 6. 2021

Nejvyšší správní soud (NSS) potvrdil, že se rakouský spolek VIRUS mohl účastnit územního řízení k obchvatu Mikulova na Břeclavsku. Zamítl kasační stížnosti Krajského úřadu Jihomoravského kraje a Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD). Potvrdil tak závěr Krajského soudu v Ostravě, podle kterého správní orgány ignorovaly snahu rakouského spolku o zapojení do řízení. Rozhodnutí je dostupné na úřední desce. Stavba obchvatu je součástí plánovaného dálničního spojení Brna s Vídní.

Soud zrušil jihomoravské zásady územního rozvoje

AKTUALIZOVÁNO 21. 6. 2012

Brno – Nejvyšší správní soud zrušil s jednou výjimkou celé zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje, tedy celokrajskou zásadu územního plánu s nejdůležitějšími stavbami. O zrušení zásady rozhodl třináct obcí a třináct jednotlivců. Nelíbilo se jim především trasy rychlostních komunikací R43 a R52 a dalších silnic, ale také zrušení kraj zásady schvaloval. Soudkyně konečné rozhodnutí zdůvodnila zejména tím, že kraj dostatečně neposoudil celkový a společný vliv staveb na životní prostředí a veřejné zdraví v regionu. Kraj se nyní obrátil na Ústavní soud.

KRAJSKÝ SOUD ZRUŠIL VYMEZENÍ PARALELNÍ DRÁHY V ZÁSADÁCH ÚZEMNÍHO ROZVOJE (ZÚR) STŘEDOČESKÉHO KRAJE.

Autor Redakce 1. 7. 2020

To se mi líbí Zaregistrovat se a prohlédněte si, co se vašim přátelům líbí.

Krajský soud ve středu vyhověl návrhu městských částí Praha-Nebořice a Praha-Suchbátka a zrušil část 2. Aktualizace ZÚR Středočeského kraje, kterým se vymezuje plocha veřejně prospěšné stavby D300 – plocha rozvoje letiště Praha/Ruzyně (Letiště Václava Havla Praha) – paralelní dráha. Hlavním důvodem pro zrušení AZÚR bylo opomenutí některých významných zdrojů hluku a emisí při vyhodnocování kumulativních a synergických vlivů záměru D300 (paralelní dráha). Krajský soud v tomto ohledu uvádí, že tato souvislosti soud zdůrazňuje, že nejde o požadavek na vyšší míru podrobnosti vyhodnocování kumulativních a synergických vlivů, ale o to, že kumulativní a synergické vlivy záměru D300 byly ve vztahu k jiným záměrům zvažovány z hlediska jiných složek životního prostředí než z hlediska hluku a stavu ovzduší, ačkoliv právě u těchto dvou složek se možnost hromadění či spolupůsobení vlivů výslovně nabízí, a to proto, že při provozu letištní dráhy souběžně s provozem dálnice a železnice je možnost kumulování hluku či emisí snadno představitelná a pravděpodobná.

Co se posuzuje?

§ 2:

Posuzují se vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti. Vlivy na biologickou rozmanitost se posuzují se zvláštním zřetelem na evropsky významné druhy, ptáky a evropská stanoviště

§ 5 odst. 3 (EIA):

Při posuzování záměru se hodnotí vlivy na životní prostředí při jeho přípravě, provádění, provozování i jeho případné ukončení, popřípadě důsledky jeho likvidace a dále sanace nebo rekultivace území, pokud povinnost sanace nebo rekultivace stanoví zvláštní právní předpis. Posuzují se vlivy související s běžným provozováním záměru i vlivy vyplývající ze zranitelnosti záměru vůči závažným nehodám nebo katastrofám, které jsou pro daný záměr relevantní.

Vlivy na životní prostředí

Charakteristika předpokládaných vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí a hodnocení jejich velikosti a významnosti

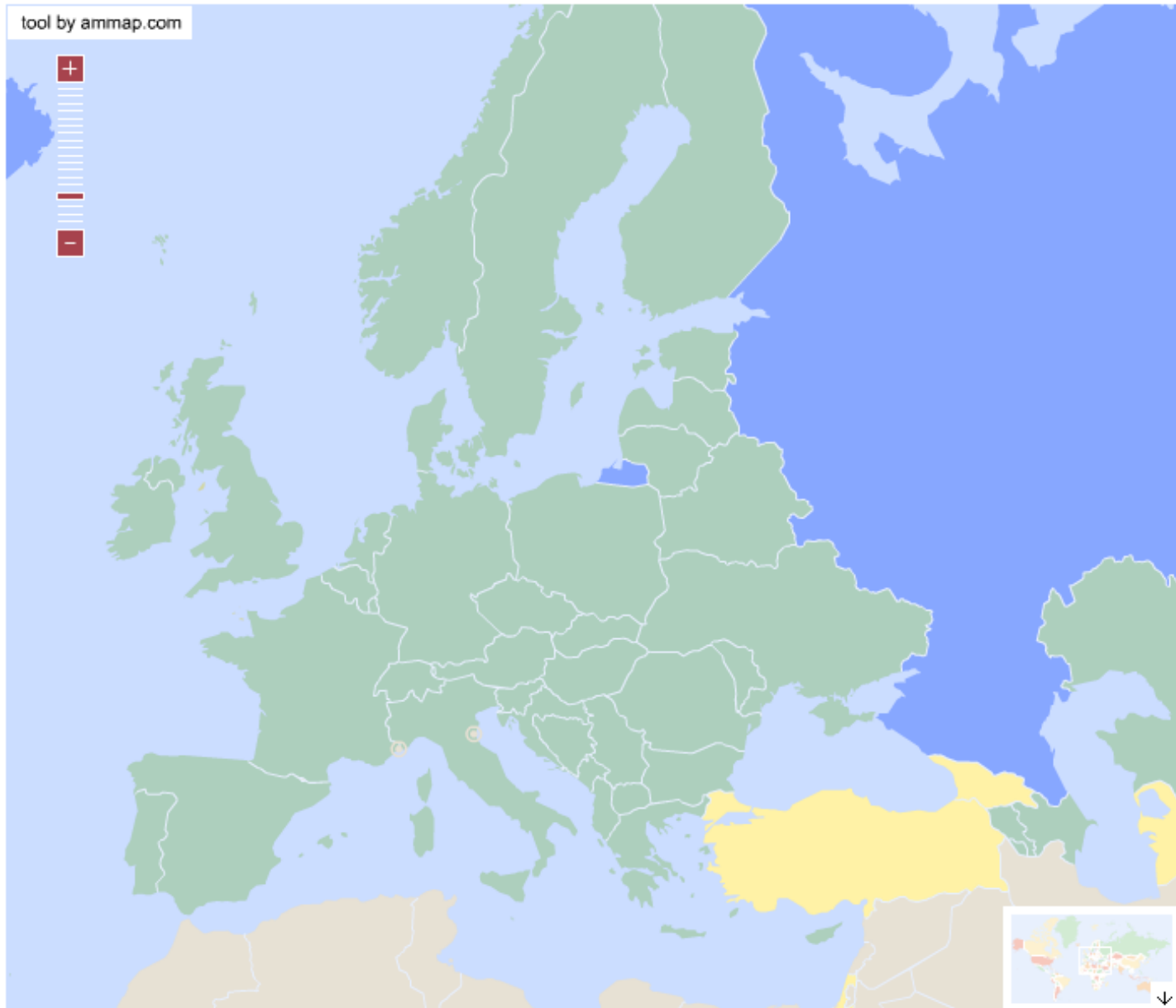
- Vlivy na **obyvatelstvo a veřejné zdraví**
- Vlivy na **ovzduší a klima**
- Vlivy na **hlukovou situaci** a event. další fyzikální a biologické charakteristiky
- Vlivy na **povrchové a podzemní vody**
- Vlivy na **půdu**
- Vlivy na **horninové prostředí a přírodní zdroje**
- Vlivy na **biologickou rozmanitost**
- Vlivy na **krajinu a její ekologické funkce**
- Vlivy na **hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů**

MEZINÁRODNÍ PRÁVO

- **Zvykové právo**
 - **Úmluva z Espoo (1991, Úmluva o hodnocení vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států, pod patronací Evropské hospodářské komise OSN): Základní úprava mezistátní EIA**
 - **Kyjevský protokol (2003, v platnosti od 2010): Protokol k Úmluvě z Espoo, mezistátní SEA**
 - **Aarhuská úmluva (1998, Mezinárodní úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v otázkách životního prostředí):**
 - Účast na rozhodování = zejména účast v procesech EIA a IPPC
- + Množství mezinárodních smluv obsahuje ustanovení o posuzování vlivů na životní prostředí, detailní úpravu obsahují časté bilaterální smlouvy.

Úmluva z Espoo

MEZINÁRODNÍ PRÁVO

Kdy se uplatní?

- Vázanost EU/členských států mezinárodním právem – přednost před vlastní úpravou
- Samostatné uplatnění v evropském prostoru zejména na hranicích EU/třetí státy
- Třetí státy mohou a nemusí být vázány některou z mezinárodních úmluv (Úmluvou z Espoo, Aarhuskou úmluvou)
- Tzv. *pipeline projects* - North Stream a další přeshraniční záměry
- Stále neupravený konkrétní postup, spíše jen rámec a dílčí požadavky

Prunéřov II

OFFICE OF ENVIRONMENT & EMERGENCY MANAGEMENT

PO BOX PS-69

Palikir, Pohnpei FSM 96941

Phone: (691) 320-8815/8814, Fax: (691) 320-8936

January 4, 2010

Ing. Karel B l a h a, CSc.

Deputy Minister -

Director General of the Directorate of Technical Protection of Environment

Ministry of the Environment of the Czech Republic

Vršovická 65

110 00 Praha 10

Czech Republic

SUBJECT: Viewpoint of the Federated States of Micronesia on the complex renovation of Prunerov II power plant 3x250 MWe plan

Dear Karel:

We want to thank you for responding to our request for a Transboundary Environmental

- 2008 Zahájena EIA k projektu rozšíření existující elektrárny Prunéřov II
- Žádný stát potenciálně ovlivněný projektem nebyl obeznámen
- 2009 Federální stát Mikronésie požádal o zahájení mezistátní EIA
- 2010 rezignace ministra Dusíka a jmenování Ruth Bízkové do funkce
Vydání kladného stanoviska
ČEZu byla uložena kompenzační opatření

Mezistátní posuzování vlivů

Úprava v zákoně EIA pro mezistátní EIA i SEA

Předmět posuzování vlivů na ŽP přesahujících hranice ČR:

- Záměr a koncepce, pokud dotčené území může zasahovat i mimo území ČR
- Záměr nebo koncepce, pokud o to stát, jehož území může být zasaženo závažnými vlivy, požádá
- Záměr a koncepce, které mají být prováděny na území jiného státu a které mohou mít závažný vliv na ŽP na území ČR

September 24, 2021
7:47 PM CEST
Last Updated a month ago

Europe

Czechs, Poles make progress towards solving Turow mine dispute -Czech minister

2 minute read

Reuters

Where big plans
are made.

Washington, DC

GET INSPIRED >

NOTHING COMPARES.

Read Next

Europe

Russia regrets U.S.
absence from Moscow
talks on Afghanistan,
Lavrov says

Právo EU

SMĚRNICE EIA

- Původní směrnice č. 85/337/EC o hodnocení vlivů určitých veřejných a soukromých projektů na životní prostředí – nahrazena v roce 2012
- **Směrnice č. 2011/92/EU** o posuzování **vlivů některých veřejných a soukromých záměrů** na životní prostředí (Směrnice EIA) ve znění č. 2014/52/EU (transpozice do 16. 5. 2017)

SMĚRNICE SEA

- Směrnice č. 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 **o posuzování vlivů některých plánů a programů** na životní prostředí (SEA)

NATURA 2000

- Směrnice č. 92/43/EHS **o ochraně přírodních stanovišť**, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Čl. 6 odst. 3: *Jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, **avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv**, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, **podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany**. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 schválí příslušné orgány příslušného státu tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko široké veřejnosti.*

České právo

- **Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí („zákon EIA“)**
(provádí směrnice EIA a SEA a upravuje i proces posuzování vlivů na oblasti NATURA 2000)
- **Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon**
(specifická úprava dílčích aspektů EIA, SEA)
- **Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ZOPK)**
(ochrana NATURA 2000)
- **Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí**
(zásady)

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Úvodní ustanovení (§ 1 – 3)

Posuzování vlivů záměru na životní prostředí (§ 4 – 10)

Posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (§ 10a – 10i)

Posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice české republiky (§ 11 – 14b)

Ustanovení společná a přechodná (§ 15 – 24)

Příloha č. 1 – seznam záměrů

Příloha č. 2 – kritéria pro zjišťovací řízení

Příloha č. 3 – náležitosti oznámení

Příloha č. 3a – oznámení podlimitního záměru

Příloha č. 4 – náležitosti dokumentace

Příloha č. 5 – náležitosti posudku

Příloha č. 6 – náležitosti stanoviska

Příloha č. 7 – náležitosti oznámení

Příloha č. 8 kritéria pro zjišťovací řízení

Příloha č. 9 – náležitosti vyhodnocení koncepce

SEA / EIA – společná východiska

Zjišťovací řízení
(„malá SEA / EIA“)

Posouzení vlivů
(„velká SEA / EIA“)

Účel zjišťovacího řízení, které se někdy označuje jako tzv. „malá EIA“ nebo „malá SEA“, je dvojitý:

- *určit, **zda** záměr (čti dále „nebo koncepce“) bude nebo nebude předmětem posuzování,*
- *určit **rozsah** posouzení vlivů záměru s ohledem na jeho povahu či specifické faktory životního prostředí apod.*

*Ve zjišťovacím řízení tak dochází k upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace vlivů záměru. Vyhodnocení, zda záměr bude posuzován v procesu EIA, bývá také označován anglickým termínem **screening**. V případě, že je v rámci screeningu zjištěno, že záměr má být posouzen, přistoupí se k tzv. **scopingu**, tedy ke stanovení rozsahu informací k doplnění.*

Naturové hodnocení (posuzování)

Koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit příznivý stav předmětu **ochrany nebo celistvost NATURA 2000** (EVL nebo ptačí oblast), podléhá hodnocení vlivů na toto území

- orgán ochrany přírody posuzuje, zda může mít významný vliv
- nevyloučí-li vliv, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení,
- nelze-li vyloučit negativní vliv, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit

Postupuje se podle zákona EIA (§ 45h a násl. zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny)

Naturové hodnocení

114/1992 Sb.

OCHRANA NATURA 2000
Povinnost předložit záměr
nebo koncepci orgánu
ochrany přírody

Orgán ochrany přírody
vydá odůvodněné
stanovisko do 30 dnů ode
dne doručení žádosti.

Vyloučí vliv

Nevyloučí vliv

100/2001 Sb.

Posouzení záměru nebo
koncepce procesem dle
zákona č. 100/2001 Sb.

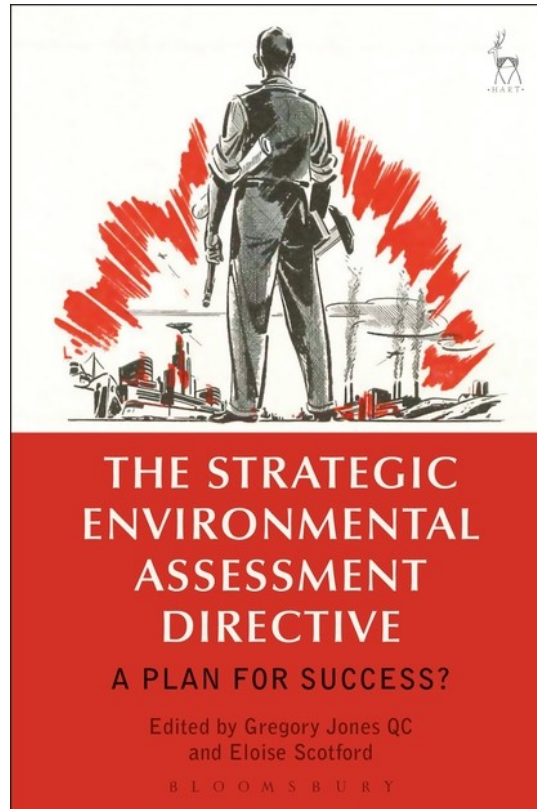
Naturové hodnocení

Možné varianty:

1. Záměr/koncepci **je nutné** posoudit podle zákona EIA a **zároveň je vyloučen** vliv na oblast v soustavě NATURA 2000:
 - **Provede se posouzení vlivů postupem dle zákona EIA**
2. Záměr/koncepci **je nutné** posoudit podle zákona EIA a **zároveň není vyloučen** vliv na oblast v soustavě NATURA 2000:
 - **Provede se posouzení vlivů postupem dle zákona EIA a jeho součástí bude i naturové hodnocení**
3. Záměr/koncepci **není nutné** posoudit podle zákona EIA a zároveň není vyloučen vliv na oblast v soustavě NATURA 2000:
 - **Provede se pouze naturové hodnocení postupem dle zákona EIA**

(příklad: splouvání Vltavy v určitém úseku chráněném v rámci NATURA 2000, použití pesticidů v ptačí oblasti, značení turistických stezek v ptačí oblasti)

SEA – předmět a postup posuzování

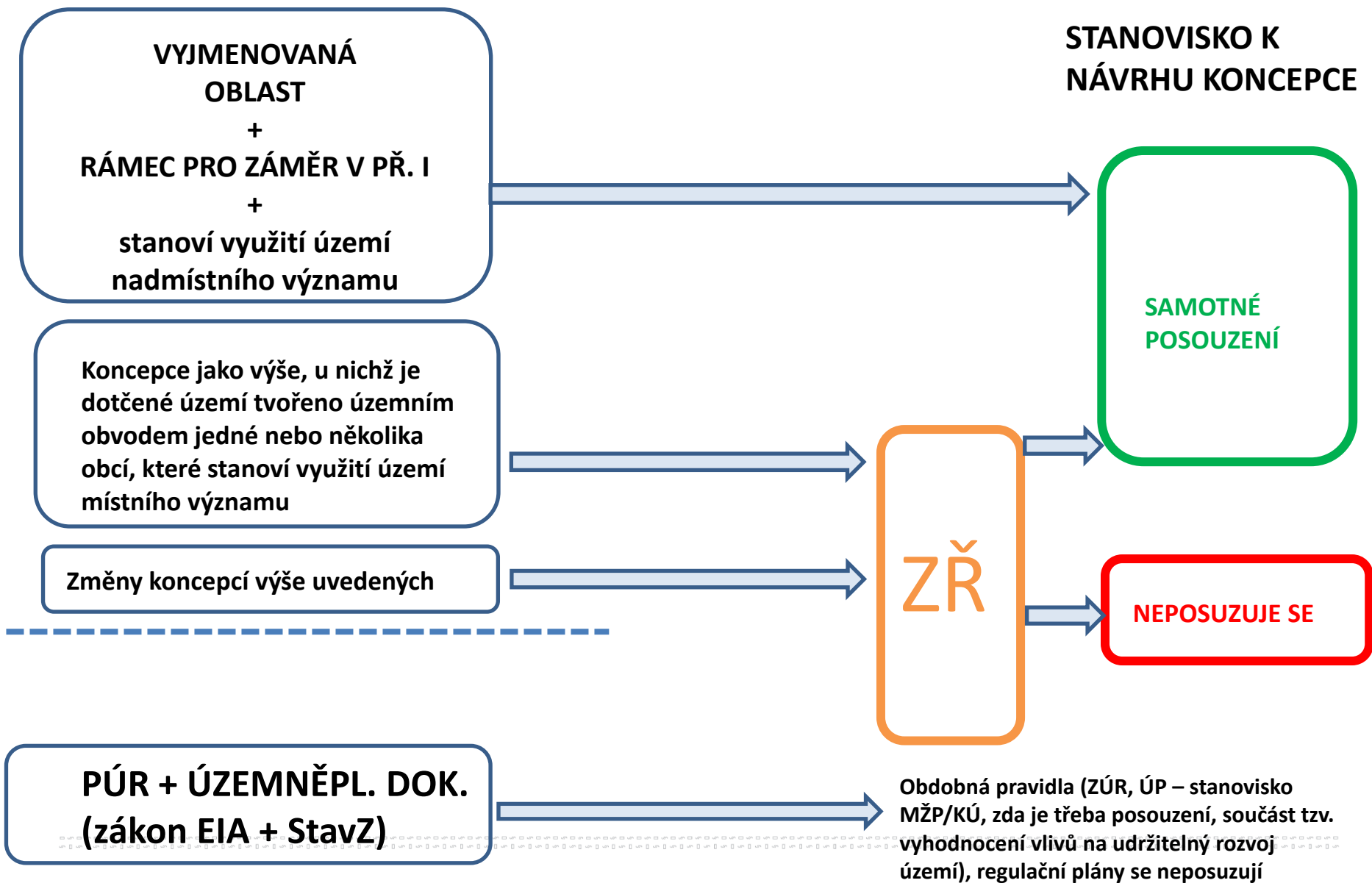
Které koncepce (SEA)?

§10a + příloha zákona EIA

- **Vždy**, pokud 1) stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů, 2) z oblasti zemědělství, lesního hospodářství, myslivosti, rybářství, nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, energetiky, průmyslu, dopravy, odpadového hospodářství, telekomunikací, cestovního ruchu, územního plánování, regionálního rozvoje a životního prostředí včetně ochrany přírody
a/nebo spolufinancované z EU
- **Zjišťovací řízení, pokud se jedná o uvedenou koncepci** pro území jedné nebo více obcí, a řeší využití území **místního významu + změny koncepcí**

§ 10a odst. 4 – které koncepce **nejsou** předmětem posuzování:
obrana státu, mimořádné události, finanční a rozpočtové,
koncepce „privátní“ – např. strategie rozvoje podniku

Které koncepce (SEA)?

Které koncepce (SEA)?

- Dopravní politika ČR a krajské dopravní koncepce,
- Plány odpadového hospodářství – pro ČR a pro jednotlivé kraje,
- Národní rozvojový plán ČR,
- Státní energetická koncepce a krajské energetické koncepce,
- Programy rozvoje krajů a měst,

C-727/22 Friends of the Irish Environment (rozsudek druhého senátu ze dne 4. října 2024, GA Kokott)

Životní prostředí (posuzování vlivů)

Předmětem sporu se stal rozsah působnosti směrnice 2001/42 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí a dále výklad jejího čl. 5. Skutkově se jednalo o to, zda dva strategické dokumenty přijaté irskou vládou pouze na základě obecného ústavního zmocnění měly být posouzeny ohledně dopadů na životní prostředí, jak vyžaduje směrnice, a zda měl být v takovém případě vyžadován stejný rozsah posouzení pro upřednostňovanou variantu i pro její případné alternativy. Soudní dvůr konstatoval, že opatření přijaté vládou členského státu pouze na základě obecného ústavního zmocnění nepředstavuje „plán“ nebo „program“ ve smyslu směrnice 2001/42, a nespadá tak do její působnosti. V návaznosti na to Soudní dvůr nepovažoval za nutné odpovědět na další položené otázky.

SEA – předmět a postup posuzování

- Zvláštní ustanovení pro posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace (územní rozvojový plán, zásady územního rozvoje, územní plán) na životní prostředí - § 10i
 - speciální právní úprava => tzv. **vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území**
 - § 40 stavebního zákona (obecný rámeček)
 - stanovení podrobnějších požadavků na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů na životní prostředí včetně návrhu zpracování možných variant řešení

PORTÁL SEA

EIA Informační systém EIA

Záměry na území ČR

Záměry mimo území ČR

Podlimitní záměry

Vyhodnocení změn velkých projektů

Záměry posuzované dle § 91 stavebního zákona

Záměry dle zákona 244/1992 Sb.

Legislativa

Pokyny a sdělení

Metodická doporučení a aktuality

Autorizované osoby pro zpracování dokumentace a posudku

Autorizované osoby pro hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000

Seznam pracovníků příslušných úřadů

Dotčené evropsky významné lokality

Dotčené ptačí oblasti

Přehled zpracovatelů posudků

Přihlásit

Záměry na území ČR

Nalezeno záznamů: 15505

Stránka 1/1551

1 2 3 4 5 6 7 8 9

OLK735 Dobývání stavebního kameniva v dobývacím prostoru Rozstání

Příslušný úřad: Krajský úřad Olomouckého kraje

Zařazení: §4 odst. 1 písm. c

Změněno: 30.03.

Stav: Oznámení

Stanovisko dle §45i:

STC1883 Výstavba čerpací stanice nafty – Úvaly na pozemku p.č. 3844/10

Příslušný úřad: Krajský úřad Středočeského kraje

Zařazení:

Změněno: 30.03.

Stav: Oznámení

Stanovisko dle §45i: Ano

PHA955 Centrála ČSOB – SHQ, k.ú. Radlice, Praha 5

Příslušný úřad: Magistrát hlavního města Prahy

Zařazení: II/10.6

Změněno: 30.03.

Stav: Nepodléhá dalšímu posuzování

Stanovisko dle §45i: Ano

OV1154 Zpracování umělohmotné suroviny a odpadní umělohmotné suroviny do granulátu

Příslušný úřad: MŽP OVSS I

Zařazení: II/7.1

Změněno: 30.03.

Stav: Nepodléhá dalšímu posuzování

Stanovisko dle §45i: Ano

OLK733 Rozšíření kapacity na Č. DUM Mikov a o. Měcholupy

http://portal.cenia.cz/eiasea/view/SEA100_koncepce

SEA – předmět a postup posuzování

Oznámení

➔ Předkladatel **oznámí** příslušnému úřadu a úřad zveřejní základní **informace**

Zjišťovací řízení

➔ Posuzované **vždy** – rozsah dokumentace a posuzování.

SEA dokumentace

➔ **Ostatní:** ano ⇨ SEA, ne ⇨ důvody

Návrh koncepce

➔ Předkladatel **zpracuje dokumentaci (autor. osoba)** a úřad ji zveřejní

Stanovisko SEA

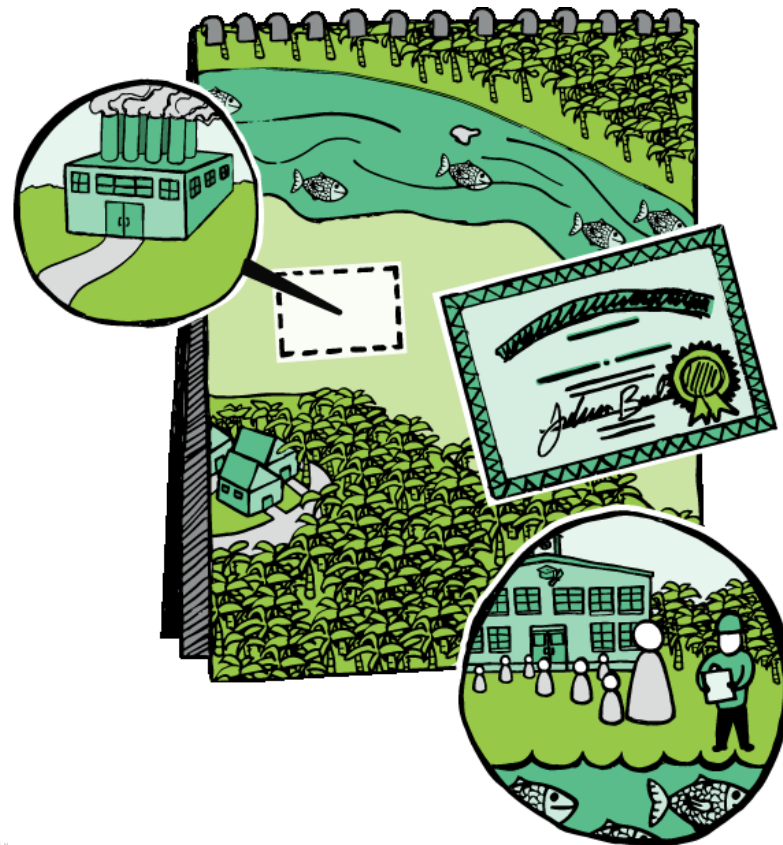
➔ dokumentace SEA je součástí návrhu a následuje veřejné **projednání** (v případě nesouhlasného vyjádření veřejnosti)

Schválení a zveřejnění koncepce + monitoring

➔ **Stanovisko** k návrhu koncepce (závaznost?)

není to správní řízení!

EIA – předmět a postup posuzování

EIA – předmět a postup posuzování

Příloha č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb.

	Záměr:	Kategorie I (podléhá posuzování vždy)		Kategorie II (zjišťovací řízení)	
		Ministerstvo	Orgán kraje	Ministerstvo	Orgán kraje
1	Rafinerie ropy nebo primární zpracování ropných produktů.		X		
2	Zařízení ke zplyňování nebo zkapalňování uhlí nebo bituminové horniny s kapacitou od stanoveného limitu.		500 t/den		50 t/den
3	Tepelné nebo chemické zpracování uhlí, popřípadě bituminových hornin, včetně výroby uhlíku vysokoteplotní karbonizací uhlí nebo elektrografitu vypalováním nebo grafitizací.		X		
4	Zařízení ke spalování paliv s tepelným výkonem od stanoveného limitu.		300 MW		50 MW
5	Průmyslová zařízení k výrobě elektrické energie, páry nebo teplé vody o výkonu od stanoveného limitu.				50 MW
6	Vodní elektrárny s celkovým instalovaným elektrickým výkonem od stanoveného limitu.				10 MW
7	Větrné elektrárny s				50 m

Příloha č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb.

limit!

EIA – předmět a postup posuzování

Předmět posouzení EIA - § 4 odst. 1

Příloha č. 1

- kategorie I (vč. změn) => posouzení EIA
- podlimitní v kategorii I => zjišťovací řízení
- kategorie II (vč. změn) => zjišťovací řízení
- podlimitní v kategorii II => zjišťovací řízení
- NATURA (není vyloučen vliv) => zjišťovací řízení
- změna záměru v navazujícím řízení => zjišťovací řízení
- vláda může vyjmout některé záměry z posuzování - § 4 odst. 2 až 4

-
- § 5: Způsob posuzování vlivů záměru na životní prostředí

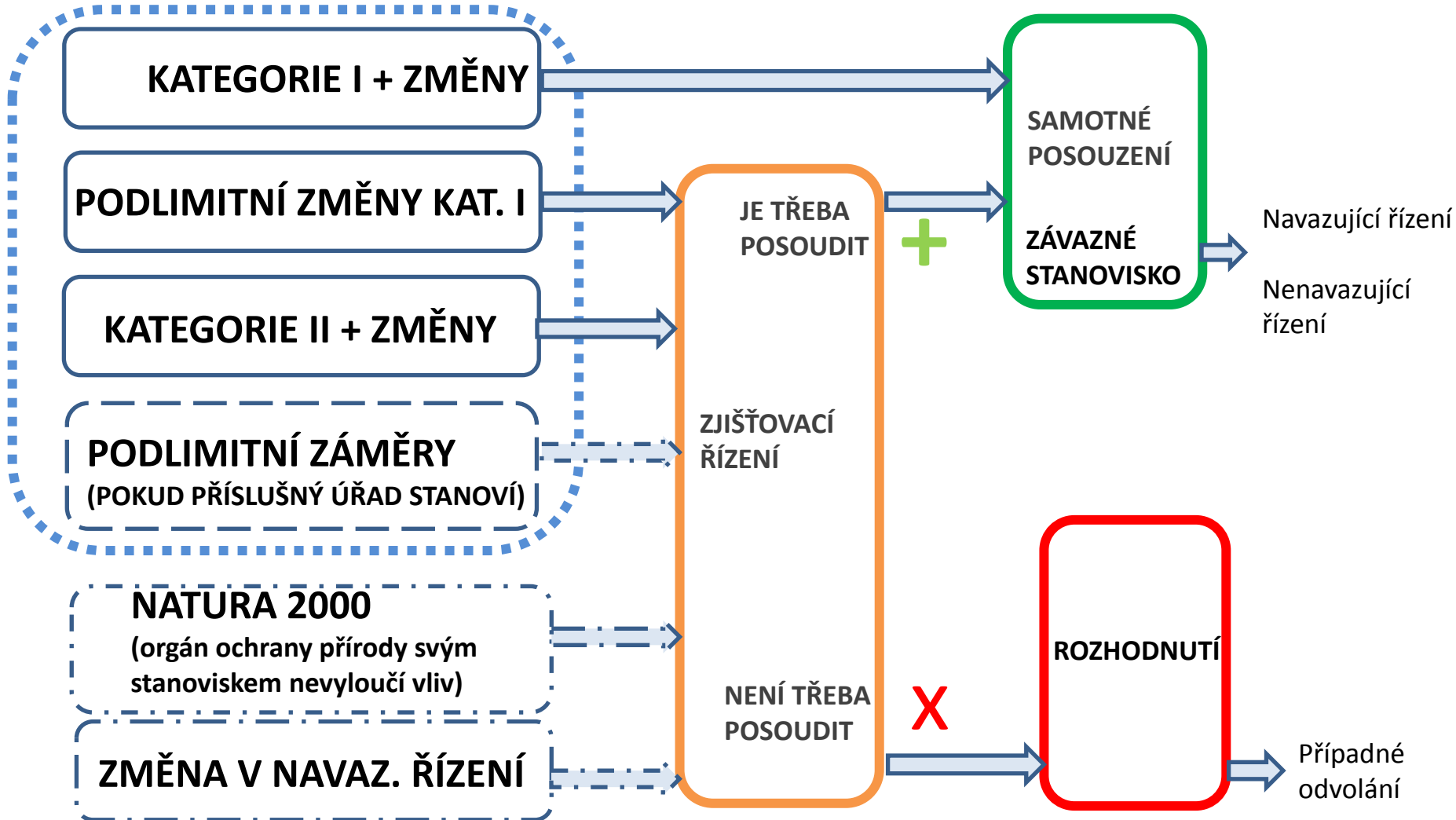

Které záměry podléhají posouzení (EIA)?

- a) záměry uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorii I a změny těchto po dosažení limitu – **VŽDY**
- b) **JINÉ změny záměru v příloze č. 1 kat. I** k tomuto zákonu kategorii I, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí - **ZJIŠŤOVACÍ ŘÍZENÍ**,
- c) záměry uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu **kategorii II a změny** těchto záměrů po dosažení limitu - **ZJIŠŤOVACÍ ŘÍZENÍ**
- d) záměry uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu dosahující příslušných limitních hodnot na min. 25 % plus v chráněné oblasti nebo ochr. pásmu, plus jejich změny (**podlimitní záměry**) - a **příslušný úřad stanoví**, že podléhají **ZJIŠŤOVACÍMU ŘÍZENÍ**
- e) **NATUROVÉ POSUZOVÁNÍ - ZJIŠŤOVACÍ ŘÍZENÍ**,
- f) **změny záměru**, které by podle závazného stanoviska příslušného úřadu vydaného podle § 9a odst. 6 mohly mít významný vliv - **ZJIŠŤOVACÍ ŘÍZENÍ (podle verifikačního stanoviska)**

EIA - výstupy

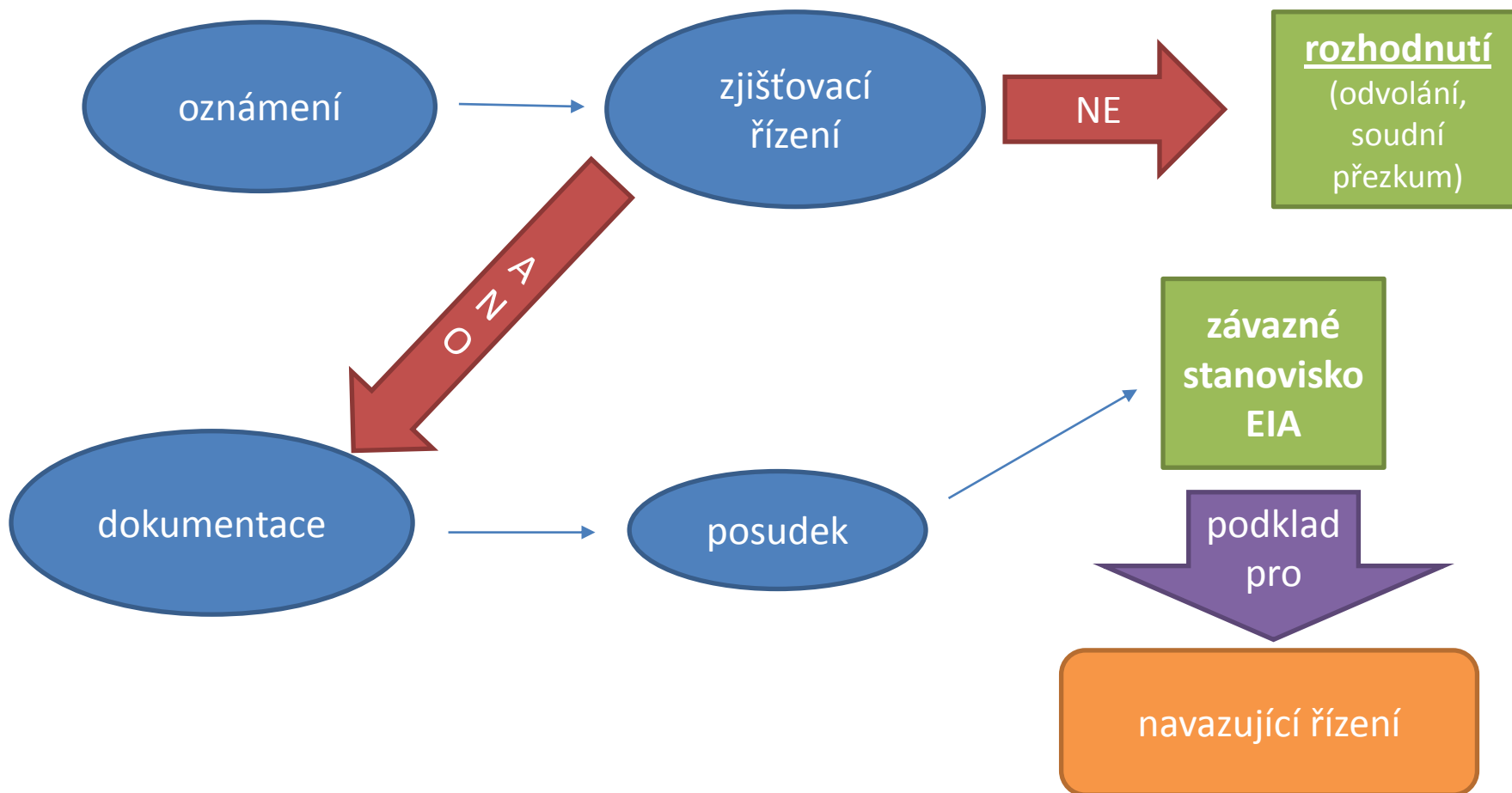
PŘÍLOHA I

EIA – předmět a postup posuzování

Základní schéma procesu EIA

EIA – předmět a postup posuzování

Oznámení

➔ Předkladatel **oznámí** příslušnému úřadu a úřad zveřejní základní **informace**

Zjišťovací řízení

➔ Posuzované **vždy** – rozsah dokumentace a posuzování.

➔ **Ostatní:** ano ⇨ EIA, ne ⇨ **rozhodnutí**

Dokumentace EIA

➔ Investor **zpracuje dokumentaci (autor. osoba)** a úřad ji zveřejní

Posudek

➔ Úřad **zpracuje posudek (autor. osoba)**

Závazné stanovisko EIA

➔ **Závazné** stanovisko (platnost 7 let, možnost opakovaného prodloužení o 5 let)

není to správní řízení!

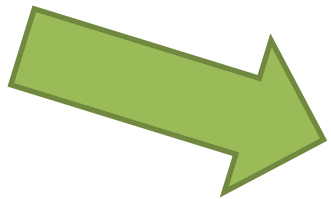
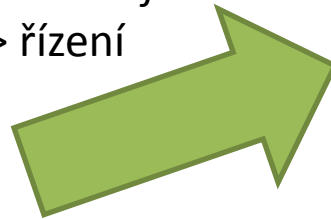
EIA a „navazující řízení“

Proběhnutí posouzení EIA znamená závažné procesní i hmotněprávní důsledky:

- Pro **navazující řízení** (povolující umístění a provedení stavby) platí **zvláštní režim** (viz dále) => závazné stanovisko EIA se zde uplatní jako závazné stanovisko (ve smyslu § 149 správního řádu)
- v jiných řízeních (nenavazujících – tzv. **souvisejících**) slouží závazné stanovisko EIA jako podklad pro rozhodnutí.

pozor mj. na judikaturu: „*není navazující řízení jako navazující řízení*“ => řízení navazující vs. související

proces EIA

navazující řízení
dle § 3 písm. g)
zákona EIA

věcná a
časová
souvinnost

Další řízení (postupy)
nezbytné k uskutečnění
záměru EIA, které však
nejsou navazujícími
řízeními => řízení
související

EIA a „navazující řízení“

Navazující řízení - § 3 písm. g) zákona EIA

1. řízení o povolení stavebního záměru,
2. řízení o povolení hornické činnosti,
3. řízení o stanovení dobývacího prostoru,
4. řízení o povolení činnosti prováděné hornickým způsobem,
5. řízení o povolení k nakládání s povrchovými a podzemními vodami,
6. řízení o vydání integrovaného povolení,
7. řízení o vydání povolení provozu stacionárního zdroje,
8. řízení o vydání povolení k provozování zařízení určeného pro nakládání s odpady,
9. řízení, v němž se vydává rozhodnutí nezbytné pro uskutečnění záměru, není-li vedeno žádné z řízení podle bodů 1 až 8, a
10. řízení o změně rozhodnutí vydaného v řízeních podle bodů 1 až 9 k dosud nepovolenému záměru nebo jeho části či etapě, má-li dojít ke změně podmínek rozhodnutí, které byly převzaty ze stanoviska

PORTÁL EIA

EIA Informační systém EIA

Záměry na území ČR

Záměry mimo území ČR

Podlimitní záměry

Vyhodnocení změn velkých projektů

Záměry posuzované dle § 91 stavebního zákona

Záměry dle zákona 244/1992 Sb.

Legislativa

Pokyny a sdělení

Metodická doporučení a aktuality

Autorizované osoby pro zpracování dokumentace a posudku

Autorizované osoby pro hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000

Seznam pracovníků příslušných úřadů

Dotčené evropsky významné lokality

Dotčené ptačí oblasti

Přehled zpracovatelů posudků

Přihlásit

Záměry na území ČR

Nalezeno záznamů: 15505

Stránka 1/1551

1 2 3 4 5 6 7 8 9

OLK735 Dobývání stavebního kameniva v dobývacím prostoru Rozstání

Příslušný úřad: Krajský úřad Olomouckého kraje

Zařazení: §4 odst. 1 písm. c

Změněno: 30.03.

Stav: Oznámení

Stanovisko dle §45i:

STC1883 Výstavba čerpací stanice nafty – Úvaly na pozemku p.č. 3844/10

Příslušný úřad: Krajský úřad Středočeského kraje

Zařazení:

Změněno: 30.03.

Stav: Oznámení

Stanovisko dle §45i: Ano

PHA955 Centrála ČSOB – SHQ, k.ú. Radlice, Praha 5

Příslušný úřad: Magistrát hlavního města Prahy

Zařazení: II/10.6

Změněno: 30.03.

Stav: Nepodléhá dalšímu posuzování

Stanovisko dle §45i: Ano

OV1154 Zpracování umělohmotné suroviny a odpadní umělohmotné suroviny do granulátu

Příslušný úřad: MŽP OVSS I

Zařazení: II/7.1

Změněno: 30.03.

Stav: Nepodléhá dalšímu posuzování

Stanovisko dle §45i: Ano

OLK733 Rozšíření kapacity na ČS DUM Mikov a p. Mohelnice

Rychlé hledání [přepnout na rozšířené]

Dotaz:

Omezit na: Všechny stavy

Řadit podle: Data poslední změny

Zobrazit

V rychlém vyhledávání se prohledávají následující kód, název, zařazení, stav, příslušný úřad

http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr

EIA a „navazující řízení“

Zvláštnosti „navazujících řízení“ (§ 9b – 9e)

- nutnost verifikačního závazného stanoviska (tzv. *coherence stamp*): § 9a odst. 6
 - Příslušný úřad EIA ověří (*na základě oznámení o zahájení řízení zasláno tomuto úřadu správním orgánem příslušným k vedení navazujícího řízení*) každý záměr a vydá **nesouhlasné závazné stanovisko**, jestliže došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, zejména ke zvýšení jeho kapacity a rozsahu nebo ke změně jeho technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání. Tyto změny jsou předmětem posuzování podle § 4 odst. 1 písm. g). Jestliže nedošlo ke změnám záměru, příslušný úřad **vydá souhlasné závazné stanovisko**.
- rozdíly v procesu (např. rozdílné doručování)
- účast veřejnosti (viz dále)
- zvláštní režim i **pro využití opravných prostředků** proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení i **pro řízení před správními soudy**.

Verifikační závazné stanovisko

Úřad, který vede navazující řízení

předložení

Úřad pro EIA

závazné stanovisko
(*coherence stamp*)

...jestliže došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, zejména ke zvýšení jeho kapacity a rozsahu nebo ke změně jeho technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání.

Verifikační závazné stanovisko

Koukám se na to o čem jsme naposled mluvili o EIA a IPPC - když u záměru je provedena EIA a máš ZS EIA, tak potom před povolením záměru potřebuješ coherence stamp (jelikož navazující řízení) a pak potřebuješ opět coherence stamp pro IPPC (jelikož navazující řízení).

V případě, že by došlo následně k podstatné změně IPPC musela by taková změna projít min zjišťovacím řízením dle § 9a odst. 7 ZEIA?

A co bude potom v situaci, kdy dochází k podstatné změně IPPC poté, co už ti neplatí EIA (uběhlo 7 let + 5 let prodloužení dle § 9a odst. 4)

Út 11:23

dvě situace: 1) coherence stamp - správná úvaha, zajímá mě pro každé navazující řízení zvlášť; podstatné je, že to řeším před povolením; 2) změna záměru (po vydání rozhodnutí), takže např. navýšení kapacity průmyslové výroby - první možnost je, že platí původní EIA a vejdu se do jejich limitů (takže byla vydána pro větší záměr než IPPC) - tady si vystačím s původní EIA, ale pro účely povolení podstatné změny IP budu potřebovat nový coherence stamp, který mi potvrdí, že jde stále o to, co bylo posuzováno; druhá možnost - v praxi 99% - přesahuju původní EIA nebo původní EIA už neplatí - řeším, zda pro tuto změnu záměru potřebuju novou EIA, resp. alespoň zjišťovací řízení, a to podle rozsahu změny. Můžu tak mít podstatnou změnu IP, která ale nedostane na limitní hodnoty pro zjišťovací řízení (ale často jsou limity pro EIA navázané na IP)

EIA a „jednotné environmentální stanovisko“

§ 1

Předmět úpravy

(1) Zákon v souladu s právem Evropské unie¹⁾ upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen "posuzování vlivů na životní prostředí") a postup fyzických osob, právnických osob, správních orgánů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování.

(2) Posuzování vlivů na životní prostředí podléhají v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí.

(3) Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti.^{1b)}

(4) Záměry podléhající posouzení podle tohoto zákona jsou zároveň předmětem jednotného environmentálního stanoviska¹⁹⁾. Závazné stanovisko podle § 9a odst. 1 se v takovém případě vydává současně jako jednotné environmentální stanovisko za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy; to neplatí pro záměry, u nichž oznamovatel nepožádal o vydání jednotného environmentálního stanoviska. Při vydávání jednotného environmentálního stanoviska k záměrům posuzovaným podle tohoto zákona se postupuje podle tohoto zákona a podle zákona o jednotném environmentálním stanovisku; stanoví-li tento zákon něco jiného než zákon o jednotném environmentálním stanovisku, postupuje se podle tohoto zákona.

EIA je součástí jednotného environmentálního stanoviska, pokud o to žadatel požádá. V opačném případě se obě závazná stanoviska vydávají samostatně.

§ 2

Zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku:

Jednotné environmentální stanovisko

(1) Jednotným environmentálním stanoviskem je závazné stanovisko k vlivům na životní prostředí u záměru, který podléhá povolování podle stavebního zákona nebo posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „záměr“), které se vydává namísto správních úkonů stanovených jinými právními předpisy v oblasti ochrany životního prostředí¹⁾.

(2) Jedná-li se o záměr, pro který je vydáváno rámcové povolení podle stavebního zákona, vydává se jednotné environmentální stanovisko jako podklad pro povolení záměru podle stavebního zákona. Jednotné environmentální stanovisko, ani správní úkony, namísto nichž se podle odstavce 1 jednotné environmentální stanovisko vydává, se s výjimkou správních úkonů podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí před vydáním rámcového povolení podle stavebního zákona nevydávají.

Účast veřejnosti v procesech SEA / EIA a přístup k soudní ochraně

Účast veřejnosti v procesech SEA / EIA

- **veřejnost:** jedna nebo více osob [§ 3 písm. h)]
- **dotčená veřejnost [§ 3 písm. i)]:**
 - osoba, která může být rozhodnutím vydaným v navazujícím řízení dotčena ve svých právech nebo povinnostech
 - právnická osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výtěžná činnost
 - která vznikla **alespoň 3 roky před dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení** podle § 9 b odst. 1, případně před dnem vydání rozhodnutí, že záměr nebo jeho změna nebudou posuzovány
 - **nebo kterou podporuje svými podpisy nejméně 200 osob.**

Účast veřejnosti v procesech SEA / EIA

- **Proces SEA**

- Účast veřejnosti toliko **konzultativní**.

- **Každý:**

- **písemné vyjádření k oznámení koncepce** ve lhůtě do 20 dnů ode dne jeho zveřejnění
- **písemné vyjádření k návrhu koncepce** nejpozději do 5 dnů ode dne konání veřejného projednání návrhu koncepce
- **možnost se ústně vyjádřit i v rámci veřejného projednání.**

- **Proces EIA**

- **Každý:**

- právo zaslat příslušnému úřadu své **písemné vyjádření k záměru** (do 30 dní ode dne zveřejnění informace o oznámení záměru),
- **vyjádření k dokumentaci** (do 30 dní ode dne zveřejnění informace o dokumentaci).

Účast veřejnosti v procesech SEA / EIA

- Rozhodnutí v zjišťovacím řízení, že záměr nebude posuzován
 - **odvolat se může pouze oznamovatel a dotčená veřejnost** uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 zákona EIA, tzn. environmentální spolky splňující uvedené podmínky.
 - Tytéž spolky se mohou **žalobou domáhat zrušení rozhodnutí vydaného ve zjišťovacím řízení**, že záměr nebo jeho změna nebudou posuzovány.
 - Široká veřejnost ani jednu z těchto možností nemá.

- Dojde-li k posouzení záměru, je vydáno závazné stanovisko EIA a
 - **pouze dotčené veřejnosti a dotčenému územněsamosprávnému celku** svědčí oprávnění stát se **plnoprávným účastníkem navazujícího správního řízení** a brojit proti nesprávnosti provedeného posouzení.
 - Široká veřejnost opět tuto možnost nemá.

Účast veřejnosti v procesech SEA / EIA

Účast veřejnosti v „navazujícím řízení“

- **Speciální úprava vůči úpravě účastenství v jiných předpisech!!! (zejm. stavební zákon)**
- Vždy se jedná o **řízení s velkým počtem účastníků** podle správního řádu, bez ohledu na skutečný počet účastníků.
- **Veřejnosti** svědčí v navazujícím řízení **konzultativní účast, která umožňuje každé osobě uplatnit připomínky k záměru**. Tyto osoby se však nestávají účastníky řízení, správní orgán je pouze povinen se s podanými připomínkami vypořádat v odůvodnění rozhodnutí.
- **Dotčená veřejnost** dle § 3 písm. i) bod 2 zákona EIA (opět pouze environmentální spolky při splnění uvedených podmínek) může **získat postavení plnoprávného účastníka navazujícího řízení**, kterému předcházelo posuzování vlivů na životní prostředí. Musí se však ve 30denní lhůtě ode dne zveřejnění informací o navazujícím řízení přihlásit.
- Konzultativní ani plnoprávná účast v navazujícím řízení není podmíněna aktivní účastí v předchozím procesu EIA.
- Proti rozhodnutí vydaném v navazujícím řízení se lze odvolat. Aktivní legitimaci k podání odvolání mají obecně všichni účastníci daného navazujícího řízení. Zákon EIA však umožňuje environmentálním spolkům splňujícím podmínky odvolat se proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení i v případě, že nebyly účastníky prvostupňového řízení.

Přístup k soudní ochraně

- **Dotčená veřejnost** se může žalobou domáhat zrušení rozhodnutí vydaného v navazujícím řízení a napadat hmotnou nebo procesní zákonnost tohoto rozhodnutí (§ 9d zákona EIA)
- Má se za to, že ekologické spolky mají práva, na kterých mohou být rozhodnutím vydaným v navazujícím řízení zkráceny.
- Přípustnost žaloby po vyčerpání řádného opravného prostředku!
- Soud o žalobě rozhodne do 90 dnů po jejím doručení.
- Soud rozhodne **i bez návrhu** o přiznání odkladného účinku žalobě nebo o návrhu na vydání předběžného opatření, hrozí-li realizací záměru závažné škody na životním prostředí => prakticky vždy?

Děkuji za pozornost!